

Semester - 3

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

એસ.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Elective [IDS]

સાહિત્ય વિવેચનના સિધ્ધાંતો -

(વર્ષ -૨૦૧૬-૨૦૧૭, ૨૦૧૭-૨૦૧૮ તથા ૨૦૧૮-૨૦૧૯)

હેતુ :- વિદ્યાર્થીઓ આલેખાતા વિવેચનના વિવિધ સંદર્ભોથી પરિચિત થાય.

એકમ : ૧ (૧) કાવ્યની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ (પૂર્વ-પશ્ચિમ) આપી
મમ્મટની કાવ્યની વ્યાખ્યા વિગતે સમજાવો.

એકમ : ૨ (૧) કાવ્ય હેતુ વિગતે સ્પષ્ટ કરો.

(૨) ભરતના રસસૂત્રનો પ્રાથમિક પરિચય

એકમ : ૩ (૧) કાવ્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો

(૨) આખ્યાન, ખંડકાવ્ય, સોનેટ

એકમ : ૪ (૧) અનુકરણવાદ: પ્લેટો, એરિસ્ટોટલનાં સંદર્ભો.

સંદર્ભસૂચિ:

૧. સાહિત્ય વિવેચનના સિધ્ધાંતો - સતીશ વ્યાસ

૨. ભારતીય કાવ્ય સિધ્ધાંત- જયંત કોઠારી

૩. સાહિત્ય વિવેચનના સિધ્ધાંતો- એબરકોમ્બી અનુ. નગીનદાસ સંઘવા.

૪. કાવ્ય તત્ત્વ વિચાર- આનંદશંકર ધ્રુવ

Semester - 3

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત
એસ.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Elective [IDS]

સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર સાહિત્યનો પ્રભાવ

(વર્ષ -૨૦૧૬-૨૦૧૭, ૨૦૧૭-૨૦૧૮ તથા ૨૦૧૮-૨૦૧૯)

હેતુ :- વિદ્યાર્થીઓ સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર સાહિત્યના પડતાં પ્રભાવથી પરિચિત થાય

એકમ : ૧ સમાજ અને સંસ્કૃતિની પરિભાષા અને વ્યાખ્યાઓ

(મૂલ્યો, સંસ્થાઓ, સમાજ અને સંસ્કૃતિ)

એકમ : ૨ મહાભારતનું નલોપાખ્યાન

‘નળાખ્યાન’ માં ગુજરાતી સમાજ અને સંસ્કૃતિ

એકમ : ૩ ‘જગરું’- નટવરસિંહ પરમાર, પાર્શ્વ પ્રકાશન.

એકમ : ૪

૧. સાહિત્યમાં અભિજાત વર્ગ

૨. સાહિત્યમાં લોકસમાજ

૩. સાહિત્યમાં મધ્યમવર્ગ

૪. બાળકોનું સાહિત્ય

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. સાહિત્યનો સામાજિક સંદર્ભ - આલોક ગુપ્તા, પાર્શ્વ પ્રકાશન

૨. ગુજરાતી બાળ સાહિત્ય- સં. કુમારપાળ દેસાઈ, સા. અકાદમી, ગાંધીનગર

૩. નળાખ્યાન - સં. અનંતરાય રાવળ, પ્રા. ગૂર્જર પ્રકાશન

૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર, સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભ - સં. નરેશ શુક્લ, ફ્લેમિંગો પ્રકાશન

Semester - 3

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

એસ.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Elective [IDS]

ભાષાવિજ્ઞાનની ભૂમિકા

(વર્ષ -૨૦૧૬-૨૦૧૭, ૨૦૧૭-૨૦૧૮ તથા ૨૦૧૮-૨૦૧૯)

હેતુ :-વિદ્યાર્થીઓ ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ,ભાષાનાં કાર્યોથી પરિચિત થાય

એકમ : ૧ ભાષાનો સામાન્ય પરિચય

૧) ભાષા શબ્દના વિવિધ અર્થો

૨) ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ અને વલણો

એકમ : ૨

૧) ભાષાનાં કાર્યો.

૨) ભાષાનું માનવજીવનમાં મહત્વ

(વ્યવહારના માધ્યમ તરીકે)

એકમ : ૩

૧) પ્રત્યાયનના અન્ય માધ્યમો અને ભાષા

૨) ભાષા અને વાણી

૩) ભાષા અને બોલી

એકમ : ૪

૧) ભાષા ઉચ્ચારણની દૃષ્ટિએ.

ગુજરાતી ભાષાની વર્ણમાળાનો પરિચય

(સ્વર અને વ્યંજન ચર્ચા)

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી

૨. ભાષા વિજ્ઞાન - કે. બી. વ્યાસ

૩. ગુજરાતી વાક્યવિચાર - અરવિંદ ભાંડારી

૪. ભાષા પરિચય- ડૉ. જગદીશ શાહ તથા અન્ય

Semester - 4

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

એસ.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Elective [IDS]

સાહિત્ય વિવેચનના સિધ્ધાંતો -

(વર્ષ -૨૦૧૬-૨૦૧૭, ૨૦૧૭-૨૦૧૮ તથા ૨૦૧૮-૨૦૧૯)

હેતુ :-વિદ્યાર્થીઓ આલેખાતા વિવેચનના વિવિધ સંદર્ભોથી પરિચિત થાય.

એકમ : ૧ કળાની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ.

લલિત - લલિતેતર કળાઓ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.

એકમ : ૨

૧) વિવેચન એટલે શું ? તે સમજાવી વિવેચનનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો.

૨) ઉત્તમ વિવેચનના ગુણ-લક્ષણો જણાવો.

એકમ : ૩ કથા વિવેચન

૧) ટૂંકી વાર્તાના ઘટકતત્ત્વો

૨) નવલકથાના ઘટકતત્ત્વો

એકમ : ૪ રંગદર્શિતાવાદ, સૌષ્ઠવવાદ, વાસ્તવવાદ અને ભાવનાવાદની સાદી સમજ

સંદર્ભગ્રંથો :-

૧. ઉપક્રમ - જયંત કોઠારી
૨. ભારતીય કાવ્ય સિધ્ધાંત - જયંત કોઠારી
૩. ટૂંકીવાર્તા કથનરીતિ - શરીફા વીજળીવાળા
૪. નવલકથા - શિરીષ પંચાલ
૫. નવલકથાનું સ્વરૂપ - પ્રવીણ દરજી
૬. વિવિધ સાહિત્યિકવાદો - યશવંત ત્રિવેદી
૭. સાહિત્ય વિવેચનનાં સિધ્ધાંતો - મૂળ લેખક - એબર ક્રોમ્બી,
અનુ : નગીનદાસ પારેખ
૮. સાહિત્ય વિવેક - મૂળ લેખક - વસ ફોલ્ડ - અનુ : નગીનદાસ પારેખ
૯. પ્લેટો - એરિસ્ટોટલની કાવ્ય વિચારણા
૧૦. ટૂંકી વાર્તા - વિજય શાસ્ત્રી

Semester - 4

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

CBCS માળખા અનુસાર

એસ.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Elective [IDS]

સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર સાહિત્યનો પ્રભાવ

(વર્ષ -૨૦૧૬-૨૦૧૭, ૨૦૧૭-૨૦૧૮ તથા ૨૦૧૮-૨૦૧૯)

હેતુ :- વિદ્યાર્થીઓ સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર સાહિત્યનો પ્રભાવ આલેખાતા સામાજિક સંદર્ભોથી પરિચિત થાય

એકમ : ૧ લોકસંસ્કૃતિની વિભાવના અને લોકસાહિત્યમાં વ્યક્ત થતી માનવ સંવેદના.

એકમ : ૨ 'વ્યથાના વીતક' - જોસેફ મેકવાન ,ડિવાઈન પ્રકાશન

એકમ : ૩ સાહિત્ય અને નારી ચેતના
સાહિત્ય અને દલિત ચેતના

એકમ : ૪

૧. સાહિત્ય અને ફિલ્મ

૨. સાહિત્યમાં પત્રકારત્વ

૩. સાહિત્ય અને પુરસ્કાર

૪. સાહિત્ય અને પ્રકાશન સંસ્થાઓ.

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. શ્રી અને સૌરભ - ઉમાશંકર જોશી
૨. - અને સાહિત્ય - સં. યશવંત ત્રિવેદી
૩. કાવ્યતત્ત્વવિચાર - આનંદશંકર ધ્રુવ
૪. મિતાક્ષર - ભોગીલાલ ગાંધી
૫. અભિકૃત - ચી.ના. પટેલ
૬. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુબહેન ઠાકર
૭. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ૧ થી ૪ - સાહિત્ય પરિષદ
૮. પ્રાચીન સાહિત્ય - રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
૯. સાહિત્ય મીમાંસા - વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી
૧૦. પ્રતિસાદ - સ્નેહરશ્મિ
૧૧. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય - સુધા પંડ્યા

Semester - 4

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત

એસ.વાય.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ

Foundation Elective [IDS]

ભાષાવિજ્ઞાનની ભૂમિકા

(વર્ષ -૨૦૧૬-૨૦૧૭, ૨૦૧૭-૨૦૧૮ તથા ૨૦૧૮-૨૦૧૯)

હેતુ :-વિદ્યાર્થીઓ ભાષાની મહત્વની વ્યાખ્યાઓ,ભાષાનાં કાર્યોથી પરિચિત થાય

- એકમ : ૧ (૧) ભાષામાં શબ્દનું મહત્વ અને કાર્ય
(શબ્દ સંરચના / શબ્દસિધ્ધિ)
(૨) શબ્દના પ્રકારો
- રૂઢ, યૌગિક, રૂઢ - યૌગિક
- વિકારી, અવિકારી, તત્સમ, તદ્ભવ, દેશ્ય વિદેશી અને પ્રાન્તીય
- એકમ : ૨ (૧) ભાષામાં વાક્યનું મહત્વ
(૨) વાક્યના પ્રકારો
(૩) ભાષા અને વાક્ય સંરચના
(પદ અને પદસંવાદ)
- એકમ : ૩ (૧) સંધિ એટલે શું ?
(૨) સંધિના નિયમો અને પ્રકારો
સ્વરસંધિ, વ્યંજનસંધિ, વિસર્ગ સંધિ
- એકમ : ૪ (૧) સંજ્ઞા અને તેના પ્રકારો
(૨) નામ, સર્વનામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, ક્રિયાવિશેષણ અને
અવ્યયની ચર્ચા.

સંદર્ભસૂચિ :-

૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
- (ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન)
૨. અનુશીલનો - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી (પોપ્યુલર પ્રકાશન)
૩. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી (વોરા એન્ડ કુ)
૪. શબ્દ અને અર્થ - ડૉ. ભોગીલાલ સાંડેસરા
૫. ભાષા પરિચય - ડૉ. જગદીશ શાહ તથા અન્ય
૬. ભાષાવિજ્ઞાન - ડૉ. કે. બી. વ્યાસ
૭. ગુજરાતી વાક્ય વિચાર - ડૉ. અરવિંદ ભાંડારી
૮. વ્યાવહારિક ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. અરવિંદ ભાંડારી
૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૧૦. સરલ ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. ભરત ઠાકર
૧૧. બૃહદ ગુજરાતી વ્યાકરણ - પ્રો. કમળાશંકર પંડ્યા
૧૨. ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - ડૉ. પ્રબોધ પંડિત